

Değerli Okuyucular,

bilig, Türkiye ile Kazakistan'ın ortak eseri olan ve Pir-i Türkistan Hoca Ahmet Yesevi'nin adını taşıyan üniversitemizin Türk dünyasında sosyal bilimlere yön verme iddiasıyla yayınladığı bilimsel bir dergidir. 1996'dan günümüze kesintisiz bir şekilde yayınlanan zengin içeriğiyle Türk düşünce dünyasının eşsiz hazinelerini okuyucuya ulaştıran *bilig*, geleneği yaşatarak her daim yenilenen, öncü ve örnek olma bilinciyle sürdürülen bir çabanın neticesidir. Böylesine anlamlı bir çalışmanın parçası olmak ve *bilig*'in 100. sayısını size sunmaktan büyük mutluluk duymaktayım.

bilig'in, Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanlığı tarafından yayınlanması dergiye ayrı bir anlam ve değer yüklemektedir. Türkiye ile Kazakistan'ın ilk uluslararası üniversitesi olan ve Türk dünyasının geleceğini inşa edecek yeni kuşakları yetiştirme misyonu ile kurulan Ahmet Yesevi Üniversitesi'nin, SSCI ve Scopus başta olmak üzere uluslararası saygın indeksler tarafından taranan bilimsel bir dergiye sahip olması takdire şayandır. Bu açıdan *bilig*; dile, tarihe, edebiyata, felsefeye, sosyolojiye ve sosyal bilimlerin diğer alanlarına dair kendi bakış açımızı ortaya koyma, kendi tasavvurumuzla hikâyemizi dünyaya anlatma iddiasına sahip bir dergidir.

Türkiye'de ve dünya genelinde tarih yazıcılığından uluslararası sistem tartışmalarına, felsefeden edebiyata, iktisattan toplum çalışmalarına Avrupa-merkezci bir sosyal bilim anlayışı hâkimdir. Bu bakış açısı Türk-İslam dünyasını görmezden gelen ya da edilgen kılan neticeler ortaya çıkarmaktadır. Tarih, felsefe, edebiyat gibi alanlarda disiplinler arası ve çok boyutlu derinlikli çalışmalar yapmadan kültürel mirasımızın engin zenginliklerini tam anlamıyla kavrayabilmemiz mümkün değildir. Oryantalizmin dayattığı bilgiye eleştirel bir yaklaşım geliştirebilmek, alternatif bir bilim felsefesi oluşturmak açısından *bilig* gibi platformlar hayati işlevler görmektedir.

2021 yılında Türk cumhuriyetleri bağımsızlıklarının 30. yılını doldurmuşlardır. 12 Kasım 2021 tarihinde İstanbul'da düzenlenen Türk Konseyi Devlet Başkanları Zirvesi'nde Türk cumhuriyetleri arasındaki çok taraflı iş birliği yapısı Türk Devletleri Teşkilatı'na dönüştürülmüştür. Bu çatı altında siyasi, iktisadi ve ticari alanlarda sürdürülen iş birliği yanında insani alanlarda da pek çok proje yürütülmektedir. Bunlardan biri de Ahmet Yesevi Üniversitesi'nin dönem başkanlığını yürüttüğü Türk Üniversiteler Birliği'dir. Türk Üniversiteler Birliği, üye ülkelerin üniversiteleri arasında öğrenci ve akademisyen hareketliliğini artırma, ortak bilimsel projeler geliştirme, ortak bilimsel etkinlikler ve yayınlar yapma gibi hedefleri hayata geçirmek için faaliyet göstermektedir. Bu açıdan Ahmet Yesevi Üniversitesi ve *bilig* dergisi, Türk devletleri arasındaki bilim diplomasisinin somut çıktılarından en parlakıdır.

İnsanlığın karşılaştığı ortak sorunları ele almak ve yapıcı uluslararası ortaklıklar kurmak için devletler arasında bilimsel işbirliklerinin tesis edilmesi olarak tanımlanabilecek bilim diplomasisi kapsamında; ortak üniversiteler ve enstitüler kurulması, eğitim bursları, yaz kampları, sergiler ve festivaller gibi etkinlikler sıralanabilir. Kuruluşu, amaçları ve gerçekleştirdiği faaliyetler göz önünde bulundurulduğunda Ahmet Yesevi Üniversitesi Türkiye ve Kazakistan'ın yürüttüğü başarılı bir bilim diplomasisi örneğidir.

Yaşadığımız dönemde tarih baş döndürücü bir hızla akmakta, ancak bir asra sığabilecek gelişmeler bir yılda ortaya çıkabilmektedir. Bu koşullarda akademik çalışmaların eleştirel düşünceden vaz geçmeden ve çağın ruhuna teslim olmadan, çağla beraber ve onun ötesinde bir yaklaşımla kaleme alınması hayatiyet kazanmaktadır. Çağın esiri olmadan, çağın gerekleri

doğrultusunda iyi, güzel ve doğru arayışından vaz geçmeden çalışmak pek çok toplumsal meselenin çözümünün reçetesidir. Uzun tarihi perspektiften baktığımızda, Orta Asya'nın derinliklerinden çıkarak Avrupa'ya kadar yayılan Türkler, kültürel etkileşime ve küreselleşmeye hiçbir zaman yabancı olmadılar. Bin yıllık bu büyük yürüyüşe baktığımızda atalarımızın, yol boyunca farklı kültürlerle, dillerle, dini gruplarla, siyasi yapılarla yoğun bir etkileşim içerisinde oldukları ve kendilerine özgü bir medeniyet havzası inşa ettikleri açıkça görülür. Dolayısıyla bugünkü küreselleşmenin ortaya koyduğu tehditler, sınımlar karşısında birlikte güç alarak güçlü bir duruş sergilemekteyiz.

Fakir bir dille zengin bir düşünce dünyası kurmak, başkalarının kavramları ve tasavvurları ile meselelerimize çözüm üretmek kabili mümkün değildir. Orta Asya'nın derinliklerinden başlayıp, Balkanlara, Orta Avrupa'ya kadar uzanan coğrafyada tarih boyunca kültürün, medeniyetin, barışın, insanlığın, ahlakın, cömertliğin, hamiyetin timsali olan Ahmet Yesevilerin, Mevlanaların, Yunusların varisleri olarak bizler kendi tasavvurumuzu yeniden inşa ve ihya etmek için *bilig* gibi eserlerimizin sayısını daha da artırmalı, niteliğini daha da yükseltmeliyiz. Bu düşüncelerle *bilig*'in 100. sayısının hayırlı olmasını temenni eder, iyi okumalar dilerim.

Prof. Dr. İbrahim Kalın

T.C. Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü